

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Hämeen ELY

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Kevään 2014 Pk-yritysbarometri perustuu 4436 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, työllistämisen esteitä ja rahoitustilannetta. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty muun muassa pk-yritysten erityisrahoituskysymyksiä, äänestysaikomuksia ja EU:n hallinnollisen taa-kan vähentämishojelman vaikutuksen havaitsemista.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi myönteisemmät verrattuna syksyyn 2013. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan (saldoluku 16 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 4 %. Hämeessä suhdannenäkymät ovat lähes samalla tasolla koko maan kanssa. Hämeen alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on noussut syksystä 2013 selvästi.

Suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat selvästi parantuneet edellisen kierroksen tasosta. 20 % Hämeen alueen pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 10 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi muodostuu 10 %, joka on 8 % -yksikköä parempi kuin syksyllä 2013. Alueella odotukset ovat koko maata hieman myönteisemmät (saldoluku koko maassa 8 %).

Työllistämisen esteet

Koko maan yrityksistä noin kolmanneksella (30 %) ja Hämeen alueen pk-yrityksistä 37 %:lla ei ole tarvetta työllistää. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nousee koko maassa ja alueella suurimmaksi työllistämisen esteeksi. Esteinä koetaan myös koko maassa ja alueella työn sivukulut sekä työvoiman saatavuus.

Sopeuttamistoimenpiteet

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes (33 %) on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja 11 % suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Hämeen alueen pk-yrityksistä myös noin joka kolmas (31 %) on jo sopeuttanut toimintaansa.

Sekä koko maassa että Hämeen alueella työaikajärjestelyt, lomautukset sekä liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen yrityksen ydinalueelle ovat suosituimmat sopeuttamistoimet.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 39 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 32 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Hämeen alueella suurin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämään pyrkivistä yrityksistä (36 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoivat myös alueella 4 % vastaajista.

Sisällys

ESIPUHE.....	2
TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO.....	5
1.1 Barometri.....	5
1.2 Aineisto.....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA.....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS.....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT.....	9
5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET.....	12
6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET.....	13
7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET.....	14
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS.....	16
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS.....	17
10. AJANKOHTAISET ASIAT.....	20
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT.....	22
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT.....	23
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT.....	24

Suomen Yrittäjät: Pk-yrittäjäbarometri, kevät 2014, alueraportti

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Hämeen ELY

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, työllistämiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 4436 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse joulukuun 2013 ja tammikuun 2014 välisenä aikana. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 % HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Hämeen alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoä käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

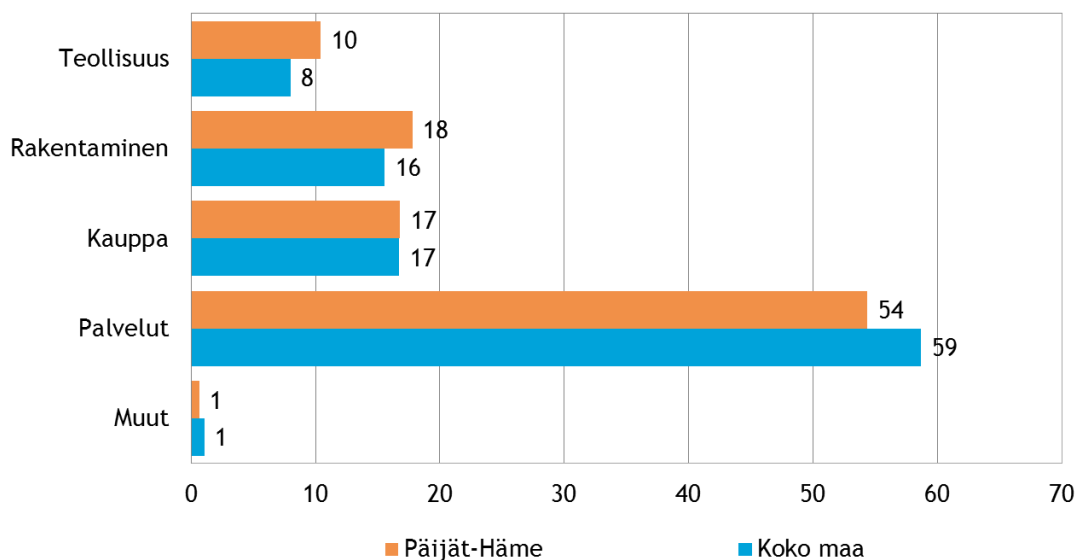
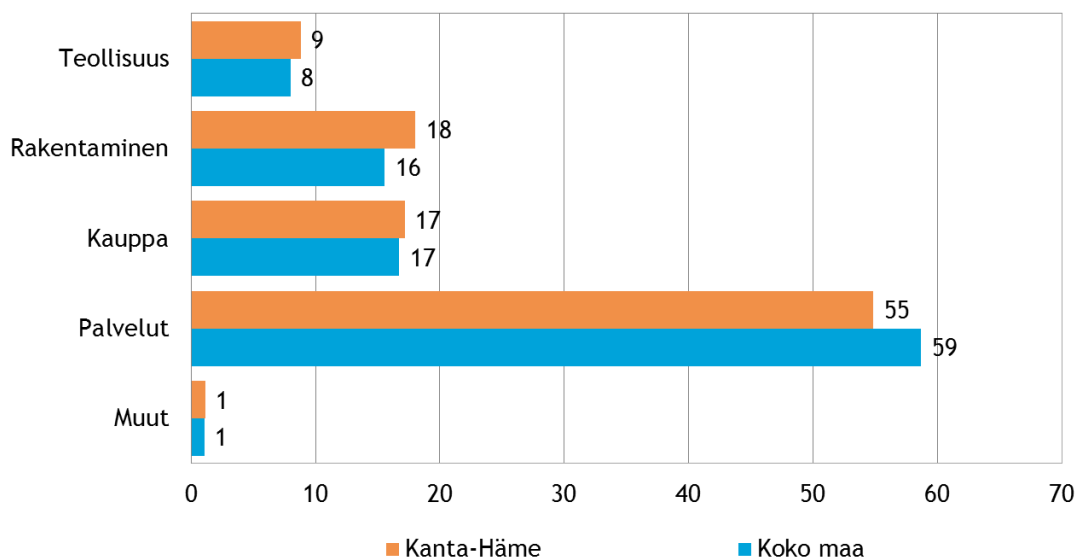
Taulukko 1. Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä

		%	n=
Alue	Hämeen ELY	100	334
Päätoimiala	Teollisuus	14	48
	Rakentaminen	16	55
	Kauppa	18	60
	Palvelut	51	171
Liikevaihto vuonna 2013	alle 0,2 miljoonaa euroa	50	167
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	17	55
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	15	48
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	7	22
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	3	9
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	4	13
	5 miljoonaa euroa tai yli	5	17
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	10	33
	Kasvuhakuiset	34	113
	Asemansa säilyttäjät	37	122
	Ei kasvutavoitteita	17	55
	Toimintansa lopettavat	3	9
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	21	69
	Ei	79	260
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	23	67
	1990-1999	18	53
	2000-2009	31	90
	2010-	28	81
Vastaajan asema	Yrittäjä	95	310
	Palkattu toimitusjohtaja	4	12
	Muu	2	6

2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 266 909 yritystä ^[1] vuonna 2012. Näistä yrityksistä Päijät-Hämeen alueella toimi 9384 ja Kanta-Hämeessä 8012 yritystä. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 59 %, kaupan 17 %, rakentamisen 16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Palvelualan yrityksiä oli alueella suhteellisesti vähemmän kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %

1. Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous

3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

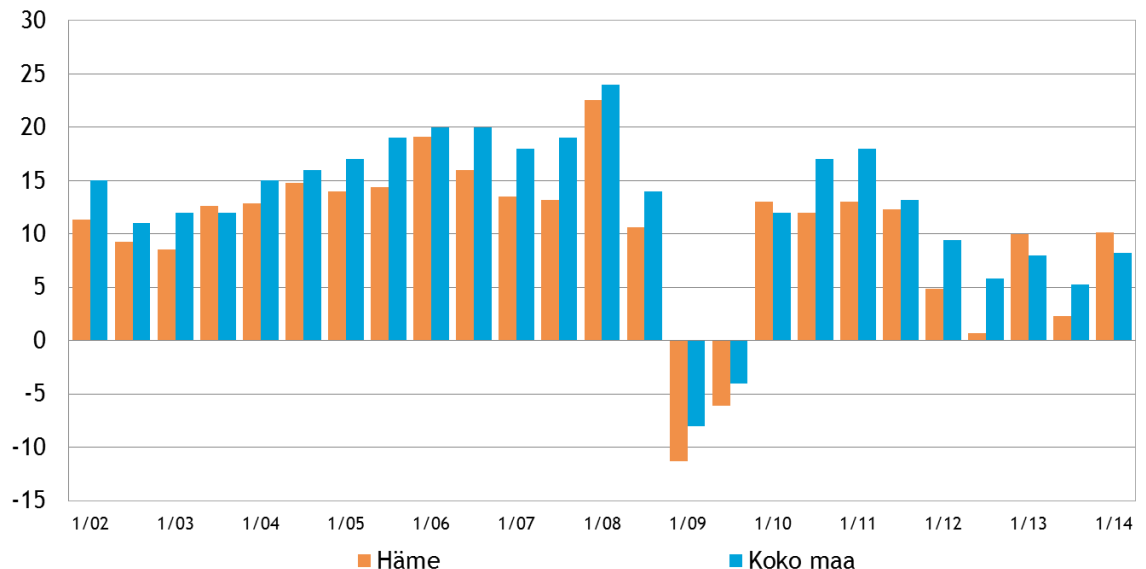
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun ^[2] mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 490 000 henkeä syyskuussa 2013. Lukema on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Sekä palkansaajien että yrittäjien määrät vähenivät hieman. Koko maan työttömyysaste oli 7,1 % ^[2] syyskuussa 2013. Lukema on sama kuin vuotta aiemmin. Päijät-Hämeessä työskenteli 85 000 henkilöä ja Kanta-Hämeessä 78 000 henkilöä 2013/III ^[3] työttömyysasteen ollessa Päijät-Hämeessä 7,6 % ja Kanta-Hämeessä 6,3 % ^[4]. Työttömyysaste on noussut Päijät-Hämeessä 1,1 prosenttiyksikköä ja Kanta-Hämeessä laskenut 0,2 % vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna ^[4].

Taulukko 2. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
ELY Häme	20	69	10	10
Koko maa	19	70	11	8

Pk-yritysbarometrin vastaajista vajaa viidesosa (19 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienevän. Saldoluvuksi muodostuu 8 %. Alueella saldoluku on hieman suurempi, 10 %. Alueella odotukset ovat siis koko maata hieman myönteisemmät. Syksyyn 2013 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on noussut 8 % -yksikköä.

Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldo-luku (%)

2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, syyskuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain

4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

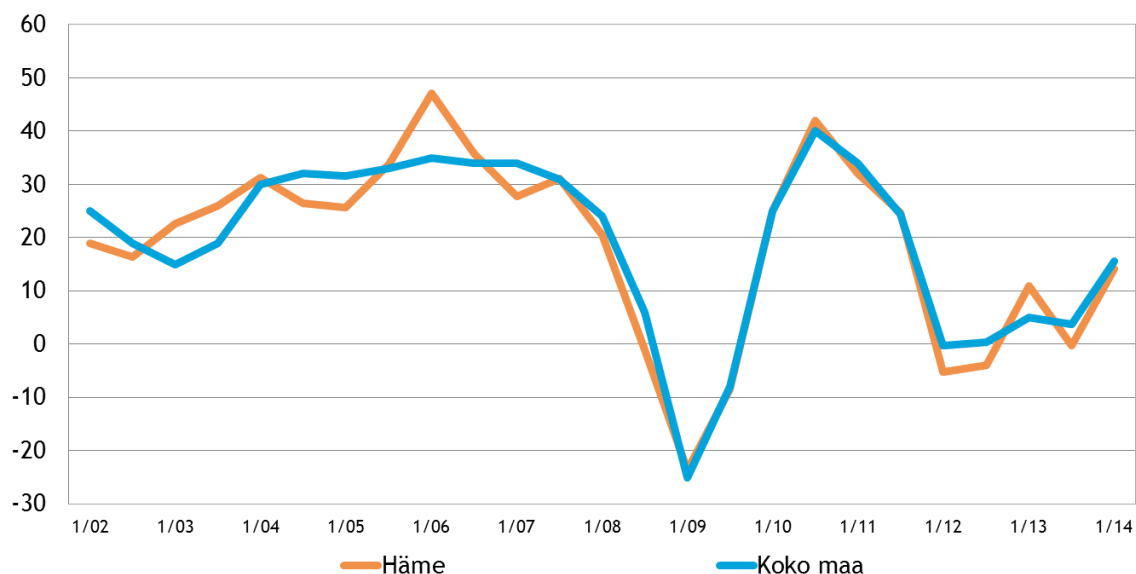
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on koko maassa noussut reilusti syksystä 2013. Puolet koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan. Hämeen alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku (14 %) on noussut syksystä 2013 selvästi. Ennallaan suhdanteiden arvioi alueella pysyvän 51 % alueen pk-yrityksistä.

Taulukko 3. Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
ELY Häme	32	51	17	14
Koko maa	33	50	17	16

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 1/02 lähtien.

Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)

Taulukko 4. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

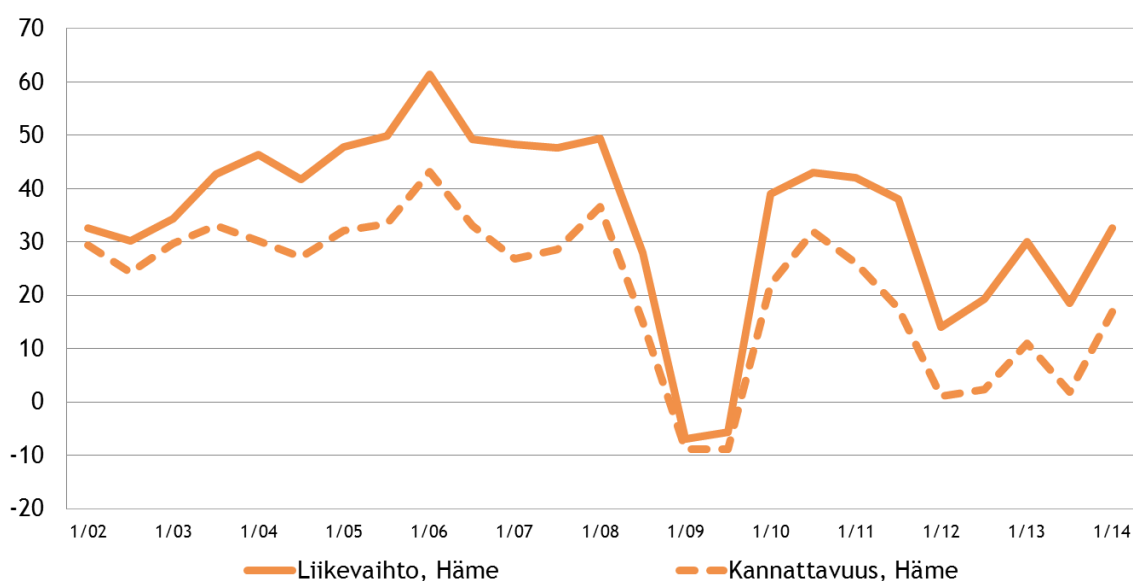
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
ELY Häme	46	41	13	33
Koko maa	46	38	15	31
Investointien arvo				
ELY Häme	17	60	23	-6
Koko maa	19	58	24	-5
Viennin arvo				
ELY Häme	12	77	11	2
Koko maa	15	72	12	3
Tuonnin arvo				
ELY Häme	10	79	11	-1
Koko maa	13	74	13	0
Tuotantokustannukset				
ELY Häme	36	50	13	23
Koko maa	41	50	9	31
Tuotteiden tai palveluiden hinnat				
ELY Häme	42	51	7	35
Koko maa	46	49	5	40
Kannattavuus				
ELY Häme	36	45	19	17
Koko maa	35	45	20	15
Vakavaraisuus				
ELY Häme	37	54	10	27
Koko maa	35	53	12	22
Tuotekehityspanostukset				
ELY Häme	21	64	16	5
Koko maa	24	60	16	8
Tilausten määrä				
ELY Häme	41	44	15	25
Koko maa	39	44	17	22
Kapasiteetin käyttöaste				
ELY Häme	35	51	14	21
Koko maa	32	54	14	19

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan saldoluvun (40 %) perusteella yleisimmin. Myös tuotantokustannusten (saldoluku 31 %) ja liikevaihdon (31 %) kehitykseen uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

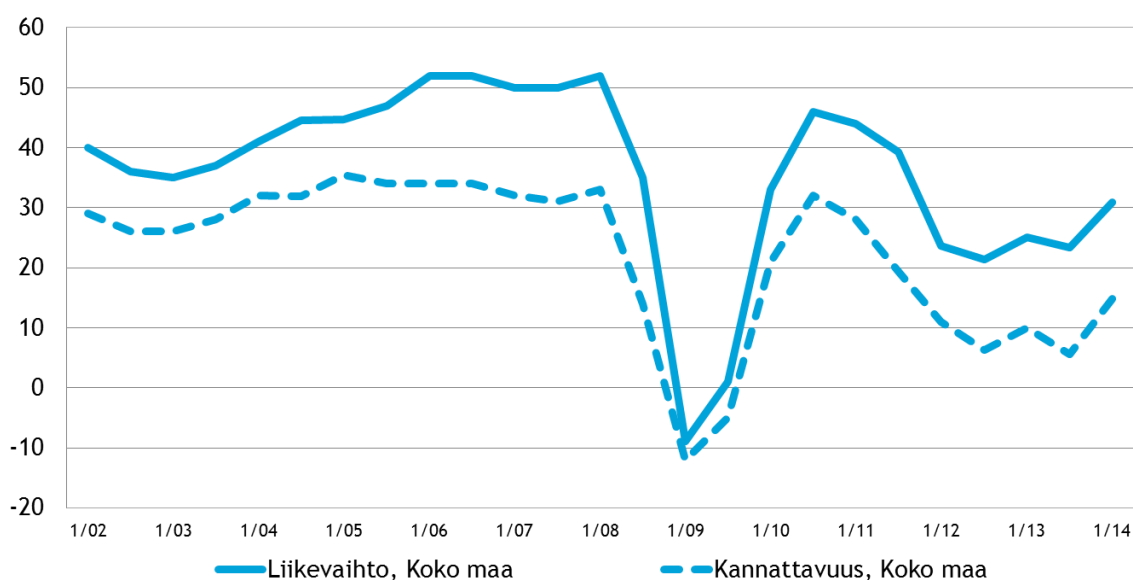
Alueella tuotteiden ja palveluiden hinnat saavat myös suurimman saldoluvun, 35 %. Toiseksi suurin saldoluku saadaan liikevaihdon kasvuodotuksille, 33 % ja kolmanneksi vakavaraisuudelle, 27 %.

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen alueella ja kuvassa 5 koko maassa.

Kuva 4. Alueen suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

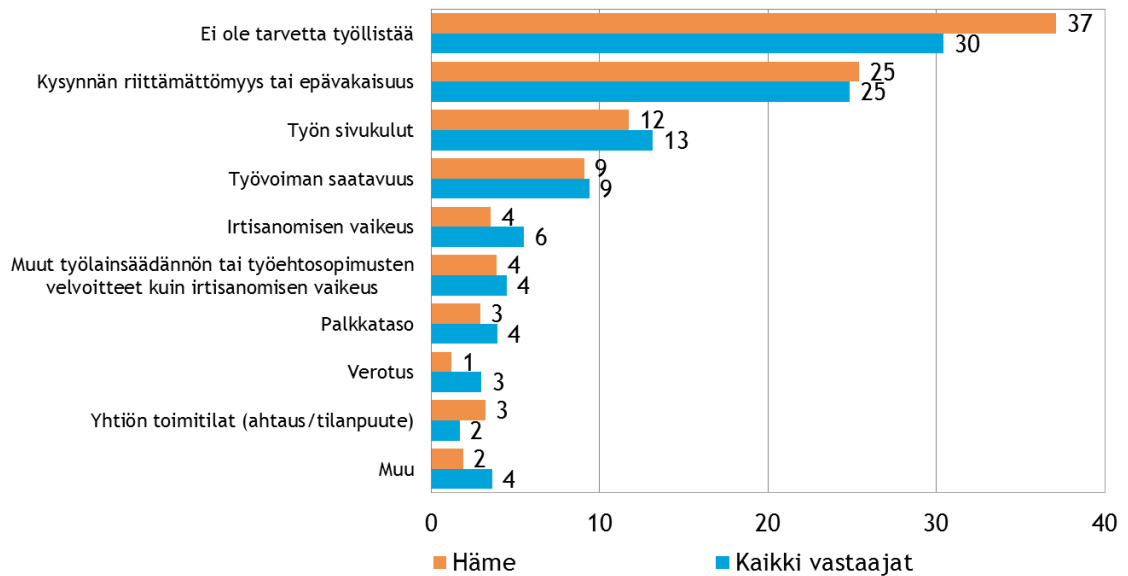
Kuva 5. Koko maan suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

Koko maan yrityksistä noin kolmanneksella (30 %) ja Hämeen alueen pk-yrityksistä 37 %:lla ei ole tarvetta työllistää. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nousee koko maassa ja alueella suurimmaksi työllistämisen esteeksi (25 %). Esteinä koetaan myös koko maassa ja alueella työn sivukulut sekä työvoiman saatavuus.

Kuva 6. Mikä seuraavista on yrityksenne suurin työllistämisen este?

6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET

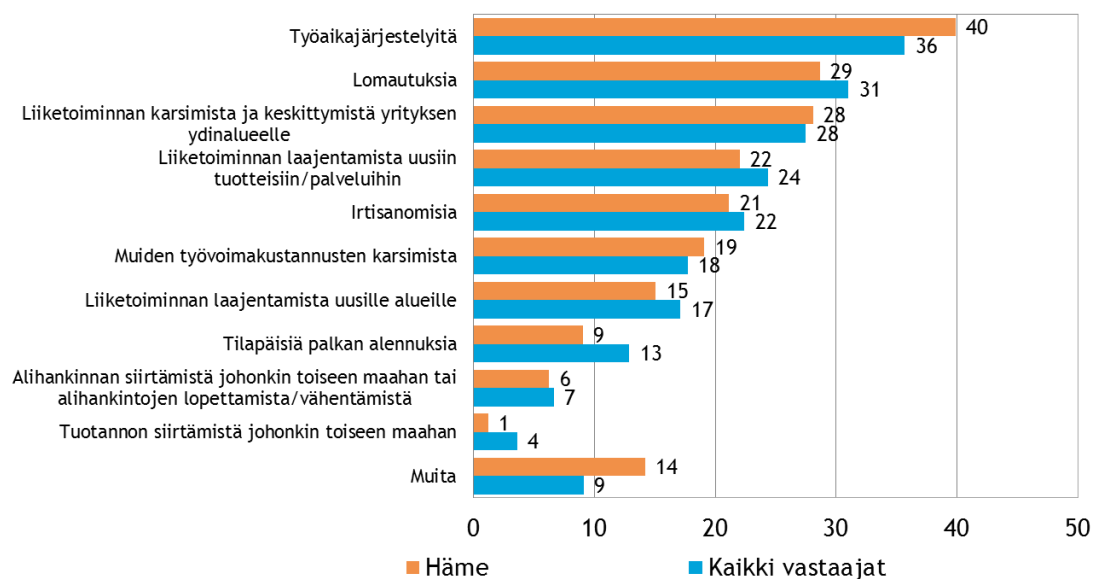
Taulukko 5. Onko yrityksessänne tarvetta sopeuttaa toimintaanne nykyisen suhdannetilanteen vuoksi?, %

	Ei	Kyllä, olemme jo sopeuttaneet	Kyllä, olemme suunnittelemassa sopeuttamista
ELY Häme	57	31	11
Koko maa	55	33	11

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes (33 %) on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja 11 % suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Hämeen pk-yrityksistä lähes vastaava osuus, 31 % on jo sopeuttanut toimintaansa.

Sekä koko maassa että Hämeen alueella työaikajärjestelyt, lomautukset sekä liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen yrityksen ydinalueelle ovat yleisimmät sopeuttamistoimet.

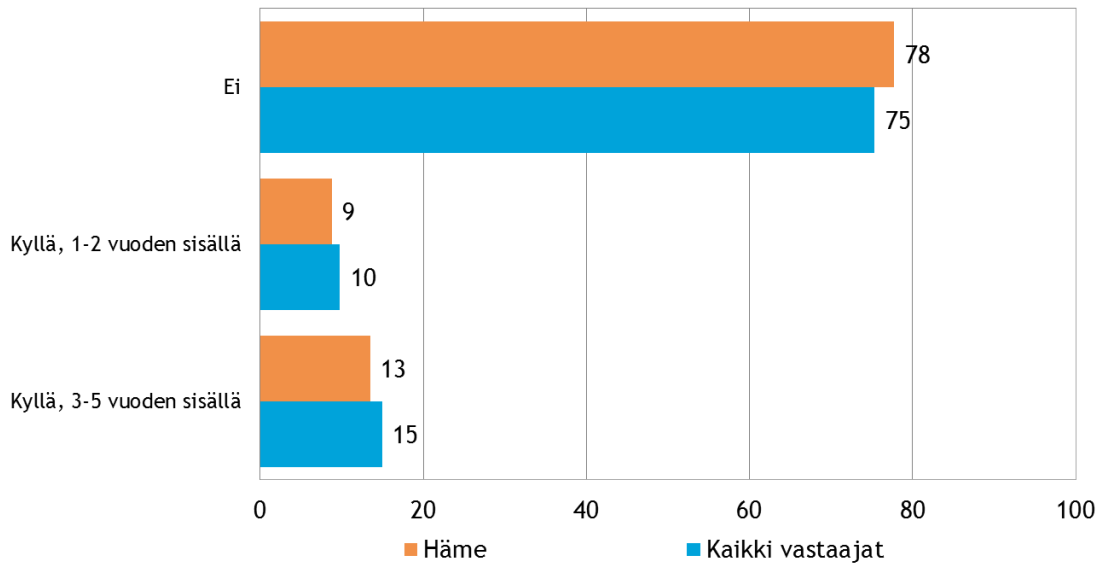
Kuva 7. Mitä sopeutustoimia seuraavista olette tehnyt tai suunnittelette tekevänne

7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET

Noin viidesosa (22 %) Hämeen alueen vastaajista arvioi yrityksessään tapahtuvan sukupolven- tai omistajanvaihdoksen lähimmän viiden vuoden aikana. Koko maan tasolla osuus on hieman suurempi (25 %).

Kuva 8. Onko yrityksessänne odotettavissa sukupolven-/omistajan vaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä

Koko maan pk-yritysvastaajista 39 % sanoo olevansa kiinnostunut myymään yrityksensä tai osan sen liiketoiminnasta. Alueella kiinnostuneiden osuus on hieman pienempi (37 %).

Yrityksen tai liiketoiminnan ostamisesta kiinnostuneita on koko maassa 25 % ja Hämeen alueella 24 %. Näistä valtaosa sanoo tarvitsevänsä ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen.

Taulukko 6. Oletteko kiinnostunut myymään yrityksenne tai osan sen liiketoiminnasta?,%

	Ei	Kyllä
ELY Häme	63	37
Koko maa	61	39

Taulukko 7. Oletteko kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoimintaa?,%

	Ei	Kyllä
ELY Häme	76	24
Koko maa	75	25

Taulukko 8. Tarvitsetteko ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen?,%

	Ei	Kyllä
ELY Häme	19	81
Koko maa	13	87

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

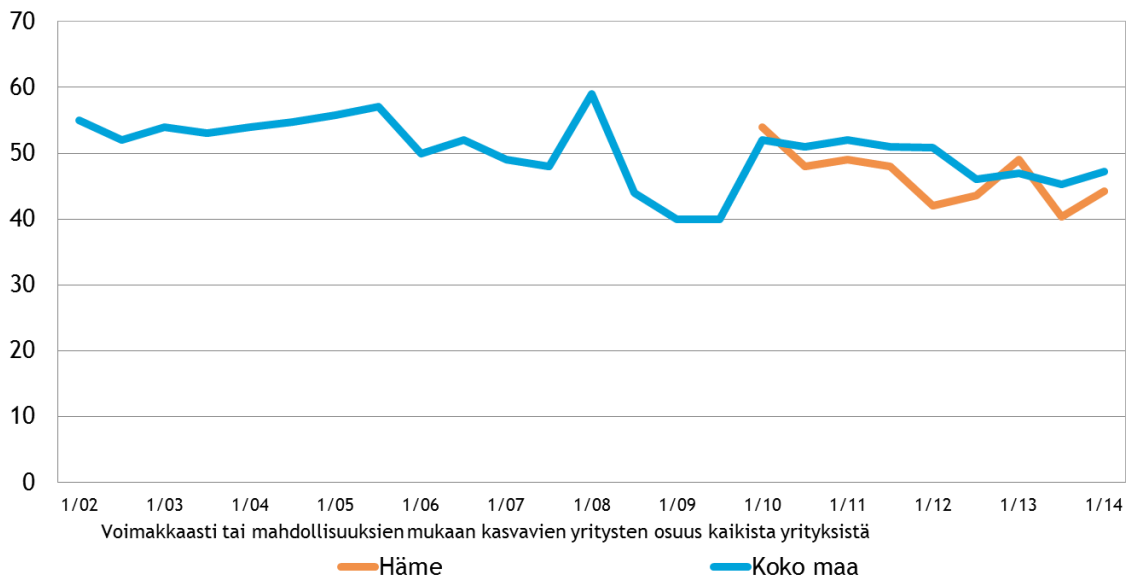
Taulukko 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintansa lopettavat
ELY Häme	9	35	36	16	4
Koko maa	9	39	32	17	3

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (39 %). Toiseksi eniten koko maassa on asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä (32 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoii 3 % pk-yrityksistä. Hämeen alueella suurin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämään pyrkivistä yrityksistä (36 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoii alueella 4 % vastaajista.

Koko maassa ja alueella voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten yhteenlaskettu osuus ovat hieman suurempi kuin syksyllä 2013.

Kuva 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus

9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten pääpankkina on koko maassa joko OP-Pohjola (Osuuspankki) (40 %) tai Nordea (31 %). OP-Pohjola on myös Hämeen alueen yritysten pääpankki. Koko maan pk-yrityksistä 48 % oli ottanut lainaa rahoituslaitoksilta. Alueella lainaa rahoituslaitoksilta oli ottanut lähes yhtä moni, 49 % pk-yrityksistä.

Taulukko 10. Yrityksen pääpankki, %

	ELY Häme	Koko maa
Nordea	34	31
OP-Pohjola (Osuuspankki)	40	40
Paikallisosuuspankki	1	5
Danske Bank (Sampo Pankki)	7	8
Säästöpankki	10	9
Handelsbanken	5	3
Muu	2	4

Taulukko 11. Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %

	Ei	Kyllä
ELY Häme	51	49
Koko maa	52	48

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja alueen pk-yrityksistä 24 % oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Pankista ulkopuolista rahoitusta on ottanut koko maan pk-yrityksistä 73 % ja alueella 76 %.

Taulukko 12. Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Häme	76	24
Koko maa	72	28

Taulukko 13. Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %

	ELY Häme	Koko maa
Pankista	76	73
Rahoitusyhtiöstä	22	19
Finnverasta	13	17
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	2
Pääomasijoittajalta	4	6
Tekesistä	3	2
ELY-keskuksesta	2	5
Muualta	19	11

Valtaosa koko maan ja Hämeen alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana. Koko maassa ulkopuolista rahoitusta hakevien aikomukset ovat lähes vastaavat kuin syksyllä 2013. Alueella ulkopuolista aikomukset hakea ulkopuolista rahoitusta ovat vähentyneet syksystä 2013.

Taulukko 14. Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Häme	82	18
Koko maa	79	21

Koko maan että Hämeen alueen pk-yritysvastaajat aikovat hakea ulkopuolista rahoitusta pääasiassa pankista.

Taulukko 15. Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %

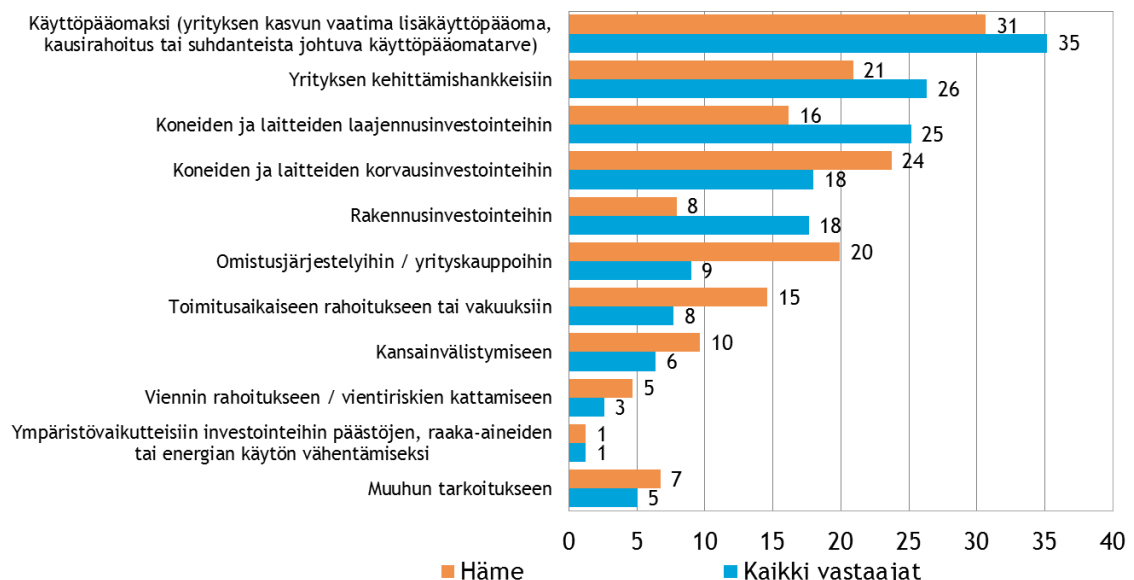
	ELY Häme	Koko maa
Pankista	74	75
Rahoitusyhtiöstä	22	22
Finnverasta	32	27
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	4	4
Pääomasijoittajalta	16	15
Tekesistä	13	11
ELY-keskuksesta	22	16
Muualta	5	6

Taulukko 16. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, %

	ELY Häme	Koko maa
Kone- ja laiteinvestoinnit - korvaus	24	18
Kone- ja laiteinvestoinnit - laajennus	16	25
Rakennusinvestoinnit	8	18
Ympäristövaikutteiset investoinnit	1	1
Käyttöpääoma	31	35
Omistusjärjestelyt/ yrityskaupat	20	9
Viennin rahoitus	5	3
Kansainvälistyminen	10	6
Yrityksen kehityshankkeet	21	26
Toimitusaikainen rahoitus/vakuudet	15	8
Muu tarkoitus	7	5

Koko maassa yleisimmät ulkoisen rahoituksen käyttökohteet ovat käyttöpääoma, yrityksen kehittämishankkeet sekä koneiden ja laitteiden laajennusinvestoinnit. Nämä ovat kaikki yleisempiä koko maan tasolla kuin Hämeessä. Hämeen alueella yleisin käyttökohte on myös käyttöpääoma. Koneiden ja laitteiden korjausinvestoinnit sekä omistusjärjestelyt/ yrityskaupat ja myös toimitusaikainen rahoitus/vakuudet ovat alueella koko maata suositumpia käyttötarkoituksia.

Kuva 10. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % *

* Vastaajat ovat voineet valita kaksi mielestään tärkeintä vaihtoehtoa.

10. AJANKOHTAISET ASIAT

Koko maan pk-yrityksistä on maksuvaikeuksia viimeisten 3 kuukauden aikana ollut 20 %:lla yrityksistä. Vastaava lukema Hämeen alueella on 16 %. Koko maassa lukema on lähes samalla tasolla kuin syksyllä 2013. Alueella maksuvaikeuksia on ollut nyt vähemmän kuin syksyllä 2013.

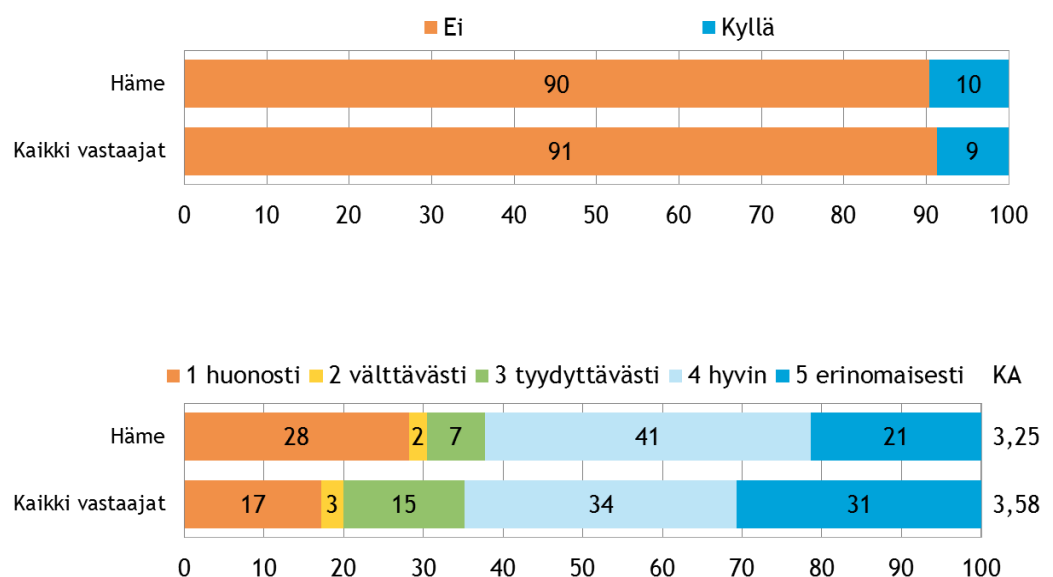
Taulukko 17. Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Häme	84	16
Koko maa	80	20

Koko maan kuten myös Hämeen alueen pk-yrityksistä noin joka kymmenes on hakenut rahoitusta Finnveralta vuosina 2012 tai 2013.

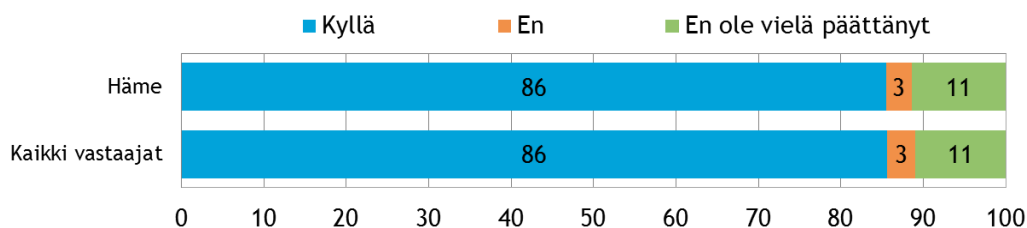
Koko maassa kaksi kolmasosaa on sitä mieltä, että rahoituspalvelu vastasi tarvetta hyvin tai erinomaisesti ja tyytymättömiä palveluun on 20 % vastaajista. Hämeen alueella vastaajista 62 % on sitä mieltä, että rahoituspalvelu vastasi tarvetta hyvin tai erinomaisesti. Palveluun tyytymättömiä on Hämeen alueen vastaajista noin kolmasosa eli selvästi enemmän kuin koko maassa.

Kuva 11. Onko hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta 2012 tai 2013 ja miten tarjottu rahoituspalvelu vastasi tarvetta, %

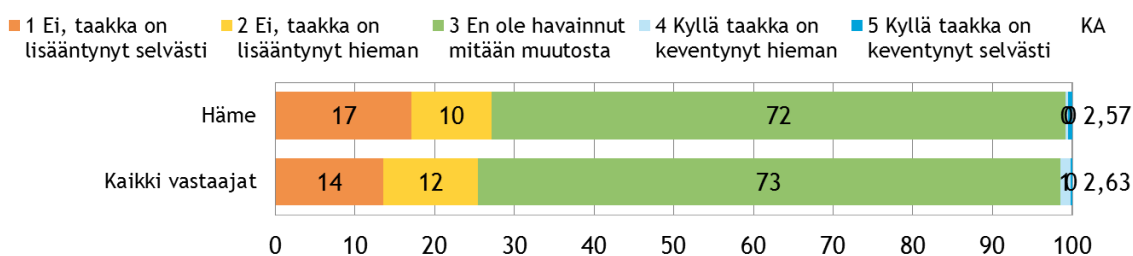
Valtaosa eli reilut neljä viidestä koko maan ja alueen pk-yritysvastaajista aikoo äänestää ja epävarmoja on noin joka kymmenes.

Kuva 12. Aiotteko äänestää, %

EU on toteuttanut ohjelman, jonka on arvioitu vähentävän EU-lainsäädännöstä johtuvaa yritysten hallinnollista taakkaa yli 25 %. Suurin osa pk-yritysvastaajista kokee, että EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelmalla ei ole ollut vaikutusta.

Kuva 13. EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelman vaikutuksen havaitseminen, % (kysyty niiltä vastaajilta, jotka aikovat äänestää)

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT

SUOMEN YRITTÄJÄT

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi
puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
yrittajat.fi/etelakarjala
puhelin 010 470 1100

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
yrittajat.fi/etelapohjanmaa
puhelin 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY

Patteristonkatu 2 C, 50100 Mikkeli
yrittajat.fi/etelasavo
puhelin 0500 651 312

HELSINGIN YRITTÄJÄT RY

Lastenodinkuja 1 A 4, 00180 Helsinki
yrittajat.fi/helsinki
puhelin 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
yrittajat.fi/hame
puhelin 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
yrittajat.fi/kainuu
puhelin 010 387 7870

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
yrittajat.fi/keskipohjanmaa
puhelin 06 831 5292

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
yrittajat.fi/keskisuomi
puhelin 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT RY

Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
yrittajat.fi/kymi
puhelin 05 544 3030

LAPIN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 26, 2. krs, 96100 Rovaniemi
yrittajat.fi/lappi
puhelin 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 7, 33201 Tampere
yrittajat.fi/pirkanmaa
puhelin 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Linnunlahdentie 2, 80110 Joensuu
yrittajat.fi/pohjoiskarjala
puhelin 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 21, 3. krs, 90100 Oulu
yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
puhelin 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
yrittajat.fi/paijathame
puhelin 010 3224 300

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY

Innoli 1, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
yrittajat.fi/paakaupunkiseudunyrittajat
puhelin 010 422 1400

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 289, 65101 Vaasa
yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
puhelin 06 356 0800

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY

PL 45, 28101 Pori
yrittajat.fi/satakunta
puhelin 02 634 9900

SAVON YRITTÄJÄT RY

Asemakatu 22-24, 4. krs, 70100 Kuopio
yrittajat.fi/savo
puhelin 017 368 0500

UUDENMAAN YRITTÄJÄT RY -

NYLANDS FÖRETAGARE RF

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
yrittajat.fi/uusimaa
puhelin 010 231 3050

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Brahenkatu 20, 20100 Turku
yrittajat.fi/varsinaissuomi
puhelin 02 275 7100

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

PÄÄKONTTORI FINNVERA OYJ

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki
valtakunnallinen vaihde 029 460 11
finnvera.fi

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

ALUEKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

PIETARIN EDUSTUSTO

FINNVERA PLC

Representative Office in St. Petersburg
Finland House
Bolshaya Konyushennaya St. 8
191186 St. Petersburg, Russia

PL 95, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ**

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, Mikonkatu 5,
50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

Ruokasenkatu 2, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

Hovioikeudenpuistikko 19A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

Valtakatu 12 B, 28100 PORI
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

